

میاندواو، تیکاب و ساینقه‌لَا

شارى میاندواو كەوتۇتە باكۇرى بۆکان و گۈندەكانى سەر بە شارى بۆکان هەتا نزىك شارەكە كشاون. رۆژھەلاتى بۆکان تىكانتىپەي ھوشار (تیکاب) و باكۇرى رۆژھەلاتىشى شارى ساینقه‌لَا (شاھین دژ) ھ، كە ھەردوکىان كەوتۇونەتە بەرى رۆژھەلاتى چۆمى جەغەتمۇ (زريئەرەد).

تىكەلاوىي بۆکان لەگەللەر سى شارەكە گەلەنگىك زۆرە. بەشى ھەرە زۆرى دانىشتوانى تىكاب و ساینقه‌لَا كوردىن و میاندواو خۆى و ژمارەيمەك لە گۈندەكانىشى شوينى ژيانى كوردان. گۈندى سەراوى مىسباح الديوانى ئەدب و گۈنگۈچلى سەيفولفۇرات لە نزىك میاندواون. پەيوەندىيەمكى لە مېزىنە لە نىوان دانىشتوانى بۆکان و بەتايىت میاندواو دا ھەبۇھە و لە سەردەمى ماننا و ئۆرارئور و مادمۇھ تا ئىستا چارەنوسى ئەم دوو ناوچىيە بەيەكمەھ گىرى دراوه - گەرچى لە ھەندى قۇناغى مېژووپىشدا كرژ و توندى لە نىوان دانىشتوانىيان پەيدا بوبىت، بەلام بە گىشتى ژيانىيەكى ھىمن و دۆستانەيەن لەگەللەر بىردىتە سەر.

كتىبى "نگاهى بە تارىخ و جغرافىي میاندواپ و تکاب و شاھین دژ" بۆ زۆر لايەنى مېژووپى شار و ناوچەكە بەسۇودە بەلام بەداخموھ نووسەرەكەي - كاك جەمشىد مەحبوبى، ھەندى جار لە چوارچىوهى توېزىنەوهى بى لايەن چۆتەدەرى و دەمارگىرى و رق و كىنى بەرانبەر بە كورد نواندوھ. سەرەرای ئەمەش بۆ نووسىنى مېژووپى بۆکان كەلەكى زۆر لەم كتىبە وەردىگىرىت، بۆ نموونە، زانىارى سەبارەت بە سالى شىخى (١٨٨٠) و سەردەمى كۆمارى كوردىستان و ھەروەھا بەنداوى بۆکان و میاندواو، ئاورگەمە شىز لە تىكاب، ھۆز و ناوچەپە ھوشار لە نىوان بۆکان و ساینقه‌لَا و گەلەنگىك بابەتى تر.

جمشىد مەحبوبى، "نگاهى بە تارىخ و جغرافىي میاندواپ و تکاب و شاھین دژ" چاپ اول، [١٩٩١] ١٣٧٠، ناشر: نويىنە، ٦٢٠ صفحە، فارسى.

